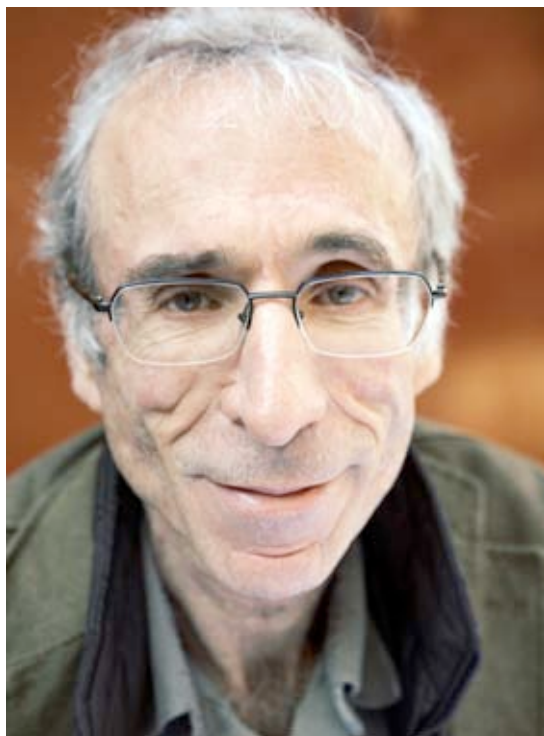

بدرود با دانیل بن سعید فیلسوف، مبارز کمونیست، انقلابی و سیاسی پیگیر

تراپ حق شناس

صبح امروز ۱۲ ژانویه ۲۰۰۹ دانیل بن سعید فیلسوف، استاد دانشگاه پاریس ۸ و یکی از فعال ترین مدافعان اندیشه مارکسیستی در پی يك بیماری طولانی در سن ۶۳ سالگی درگذشت.
حزب نوین ضد سرمایه داری NPA که وی تئوریسین و یکی از بنیانگذاران آن بود طی اطلاعیه ای این ضایعه را به اطلاع عموم رسانید:

وی که مبارزه را از دوره نوجوانی آغاز کرد یکی از پایه گذاران تشکل «جوانان کمونیست انقلابی» CRJ در سال ۱۹۶۶، یکی از گردانندگان جنبش ۲۲ مارس [که يك تشکل دانشجویان فعال سال ۶۸ بود]، یکی از فعالان جنبش مه ۱۹۶۸ فرانسه و سپس از بنیانگذاران تشکل اتحاد کمونیستی انقلابی LCR در آوریل ۱۹۶۹ بود و سالها در رهبری آن قرار داشت. بن سعید با حضور چشمگیرش در جبهه های مختلف انترناسیونالیستی، یکی از رهبران عمده انترناسیونال چهار نیز بود. در تأسیس حزب نوین ضد سرمایه داری سهمی فعال داشت. فیلسوف و استاد دانشگاه پاریس ۸ کتاب های پرشماری در فلسفه و مباحث سیاسی انتشار داد؛ دو نشریه تئوریک «نقد کمونیستی» و «خلاف جریان» را اداره می کرد و در پایه گذاری بنیاد لویز میشل نقشی فعال ایفا نمود. پیکار نظری را بدون سازش و با الهام از نوعی مارکسیسم باز و غیر دگماتیک به پیش برد.

مراسم خاکسپاری در حضور نزدیکان انجام خواهد شد.

حزب نوین ضد سرمایه داری روز شنبه ۲۳ ژانویه به یاد او يك بزرگداشت مبارزاتی در پاریس برپا خواهد کرد.
امروز و نیز فردا دانیل مرمره در رادیو France Inter برنامه خود را که از ساعت ۱۵ تا ۱۶ ادامه دارد به بزرگداشت دانیل بن سعید اختصاص می دهد.

وی یکی از تئوریسین های جنبش تروتسکیستی فرانسه بود، اما تروتسکیسم را به عنوان امری تاریخی که چالشی در برابر استالینیسم بوده به شمار می آورد و نه آنکه آن را هویت خویش ارزیابی کند.

در دهه ۱۹۶۰ در مدرسه *Ecole normale* درس خواند که دانشسرای عالی صاحب نام فرانسه است سالهایی که این دانشگاه با وجود استادانی چون لویی آلتوسر کانون فعالیت های فکری چپ نیز بود.

دانیل بن سعید در یک خانواده فقیر یهودی در اوران (الجزایر) متولد شده بود. خانواده اش در ۱۹۶۲ به فرانسه آمدند و پدرش در شهر تولوز قهوه خانه ای کوچک باز کرد. پدر بزرگ مادرش یک کمونارد بوده و وی این سابقه و سنت را در شکل گیری شخصیت خود مؤثر می دانست. کتاب *Une lente impatience* (ناشکیبایی کند) انتشارات ستوک، پاریس ۲۰۰۴، گویی پاسخی ست به سوآلی که مورخ آمریکایی هوارد زین زمانی مطرح کرده بوده که: «چه شد که تو به فکری که امروز داری رسیده ای؟». بن سعید در این کتاب مسیر زندگی خود را شرح می دهد تا بگوید چرا به اینجا و این اندیشه رسیده است. در مصاحبه با دانیل مرمره درباره همین کتاب در ۲۰۰۴ گفته بود: «این تاحدی برایم آزاردهنده است که بسیاری از افراد در سخنان خود طوری از روشنفکران و تعهد سیاسی آنان حرف می زنند که گویی موضع گیری آنان ناشی از فکر و استدلال آنها ست و اینکه گویا موضع آنان از بینشی فلسفی که از جهان دارند مایه می گیرد. حال آنکه من معتقدم واقعیت برعکس است و فرد پیش از آنکه بتواند شور و انگیزه خود را مستدل کند سراپا وارد عمل می شود».

بن سعید از ۱۹۶۸ که نخستین کتابش را درباره جنبش ماه مه ۶۸ نوشت (انتشارات ماسپرو) تا کنون، یعنی بیش از ۴۰ سال با نگارش کتاب ها و مقالات و با مداخله های گوناگون در دفاع از مارکسیسم و انقلاب و سوسیالیسم فعالیت کرد و رزمید. در سال گذشته کتابی همراه با اولیویه بوزانسونو (رهبر NPA) نوشت تحت عنوان «برای سوسیالیسم قرن بیست و یکم تلاش کنیم». او در دفاع از حقوق خلق های تحت ستم در همه جای جهان به ویژه در فلسطین و آمریکای لاتین، همواره در صف اول بود. مقالات و موضع گیری های وی به ویژه که خود یهودی تبار بود در حمایت از فلسطین و مبارزه عادلانه مردم آن بسیار مؤثر بود. چنانکه موضع گیری او به سود مبارزه انقلابی و کمونیستی در ایران و حمایت از کارگران و زحمتکشان ایرانی نیز وفاداریش را به پرنسپ های که خود و حزبش دارند نشان می داد. سبک آموزشی وی در نگارش و توضیح اندیشه های کلاسیک مارکسیستی، بحث ها و پلمیک های وی با اندیشمندان مخالف و اطلاعات روزآمد شده اش در برخورد به مسائل سیاسی فرانسه و جهان از وی کسی ساخته بود که رسانه های گروهی نمی توانستند وی را نادیده بگیرند و از وی نظرخواهی می کردند.

برخورد همیشه آشنا، رفیقانه و متواضعانه اش برای ما که شانس آشنایی با او و برخی از کارهایش را داشتیم و در خیلی از موارد او را هم رزم و همراه خود می یافتیم غنیمت بود. یادش و مبارزه اش در ذهن و عمل ما تبعیدیان ایرانی سربموضعی ماندگار است.

مقالات متعددی از وی به فارسی منتشر شده که روی اینترنت قابل دسترسی ست. از جمله در اندیشه و پیکار:

– مارکس رهیده از قفس خویش منتشر شده در آرش ۵۴ (فوریه - مارس ۱۹۹۶)

– دانیل بن سعید و نگاه او به جنبش کارگری و اجتماعی فرانسه در کنگره بین المللی مارکس، جلد ۳

– تداوم منطقی ایده ها (همانجا)

– ما یهودیان [در محکومیت تجاوزات اسرائیل و حمایت از مردم فلسطین] دانیل بن سعید با ۵۱ امضای دیگر در

کتاب «شکوه انتفاضه و تنهایی یک ملت»

<http://www.peykarandees.org/old/book/Intifada/intefada.index.htm>

– آری ما یهودیان با چند امضای دیگر (همانجا)

– پرسش های اکتبر، آیا انقلاب اکتبر کودتا بوده؟ و آیا از ابتدا محکوم بوده است و زودرس؟ مندرج در سامان نو

شماره ۴

<http://www.peykarandees.org/article/Porsehaye-Oktober-Daniel-Ben-Said.html>

– مصاحبه با آلن بادیو نویسنده «فرضیه کمونیسم» و پاسخ دانیل بن سعید به برخی از انتقادات او

<http://www.peykarandees.org/article/Alain-Badiou-et-la-reponse-de-Bensaid.html>